

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11812/2019-ERU

V Ostravě dne 25. srpna 2020

Č. j. 11812-11/2019-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-11812/2019-ERU a zahájeném dne 4. května 2020 s obviněným z přestupku, podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-11812/2019-ERU s účastníkem řízení, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. prosince 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karlovy Vary, v ulici Na Stezce, budovy č. p. [REDAKCE] zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE d 25, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **z a s t a v u j e.**

II. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, zastoupené [REDAKCE], advokátem, se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], evidenční číslo [REDAKCE] (dále jen „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

III. Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 4. května 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 11812-5/2019-ERU ze dne 5. března 2020 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě spisu zaslaného Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Karlovarského kraje, Obvodním oddělením Karlovy Vary – Rybáře (dále také „Policie ČR“), sp. zn. [REDAKCE].

Spis Policie ČR sp. zn. [REDAKCE] se týkal oznámení přestupku vůči účastníkovi řízení, kterého se měl účastník řízení dopustiti tím, že dne 1. prosince 2018 v obci Karlovy Vary, v ulici Na Stezce, při provádění zemních prací za užití zemního stroje (bagru) poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE d 25 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaká plynovodní přípojka“).

II. Průběh správního řízení

Dne 26. listopadu 2019 byl do správního spisu vložen spis Policie ČR sp. zn. [REDAKCE].

Dne 4. února 2020 zaslal správní orgán poškozenému prostřednictvím jeho právního zástupce Výzvu, žádost o poskytnutí podkladů, č. j. 11812-3/2019-ERU, v níž žádal o sdělení, zda již byla poškozenému uhrazena škoda vzniklá v souvislosti se skutkem popsáným ve výroku I. tohoto usnesení, a dále žádal o zaslání Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení. Dne 12. února 2020 obdržel správní orgán vyjádření právního zástupce poškozeného z téhož dne ohledně uplatnění nároku na náhradu škody ve výši 13 263,82 Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 4. května 2020 doručením oznámení o zahájení řízení, č. j. 11812-5/2019-ERU, účastníku řízení správní řízení. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům.

Dne 6. května 2020 byly Úřadu doručeny dva totožné přípisy účastníka řízení ze dne 5. května 2020, č. j. 11812-6/2019-ERU a č. j. 11812-7/2019-ERU, ve kterých účastník řízení požádal o zaslání podkladů ze spisu.

Dne 25. května 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Zaslání kopie spisu sp. zn. OSR-11812/2019-ERU na CD“ č. j. 11812-8/2019-ERU, ve kterém správní orgán účastníku řízení zaslal kopii správního spisu sp. zn. OSR-11812/2019-ERU na CD.

Dne 18. června 2020 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení označený jako „Vyjádření ke spisové dokumentaci před vydáním rozhodnutí č. j. OSR-11812-5/2019-ERU“, č. j. 11812-9/2019-ERU ze dne 10. června 2020. Účastník řízení v uvedeném vyjádření mimo jiné uvedl, že výkopové práce prováděl minimálně 1,5 m od vytyčení, tedy mimo ochranné pásmo. Nelze tedy najisto prokázat vzdálenost bližší, pokud nebylo provedeno a zadokumentováno měření vzdálenosti provedeného výkopu od vytyčení. Ačkoli byl výkop proveden souběžně s čarou vytyčení, plynárenské zařízení vedlo jinou trasou, jelikož prochází výkopem šikmo, což nelze předvídat. Plynárenské zařízení nebylo uloženo dle platných norem, kdy mělo být obsypáno pískem a opatřeno výstražnou fólií. Účastník řízení dále uvedl, že při provádění výkopových prací vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby bylo přestupku zabráněno.

Dne 29. června 2020 zaslal správní orgán poškozenému vyrozumění č. j. 11812-10/2019-ERU, které bylo poškozenému doručeno dne 30. června 2020. Správní orgán poškozeného vyrozuměl o zahájení správního řízení a o možnosti zažádat o nařízení ústního jednání. Na toto sdělení poškozený nijak nereagoval.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 zákona správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-11812/2019-ERU ke dni vydání tohoto usnesení, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto usnesení úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Zemní práce související se stavbou s názvem „K.Vary, Na Stezce, pč. [REDAKCE], vNN/kNN“ v obci Karlovy Vary, v ulici Na Stezce, budovy č. p. [REDAKCE] prováděl účastník řízení.

Dne 19. února 2018 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „K.Vary, Na Stezce, pč. [REDAKCE], vNN kNN“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním a Detailním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Dne 21. listopadu 2018 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců.

Dne 1. prosince 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karlovy Vary, v ulici Na Stezce, budovy č. p. [REDAKCE] prováděním zemních prací k poškození plynárenského zařízení.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 66 m³ plynu do ovzduší za dobu 35 minut a k odstavení jednoho odběratele (kategorie bez odběru) po dobu 35 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 5. prosince 2018 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 1. prosince 2018.

Způsobená škoda nebyla ke dni 12. února 2020 účastníkem řízení uhrazena.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

V daném případě je rozhodné datum 1. prosince 2018, tedy den, kdy došlo k porušení plynárenského zařízení.

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle § 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti čtyřikrát novelizován, nejnověji s účinností ode dne 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát, nejnověji s účinností od 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb

o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Nad rámec výše uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození plynárenské soustavy, stanovenou ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 i ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě došlo k porušení středotlaké plynovodní přípojky, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. Při jejím porušení došlo k úniku malého množství plynu do ovzduší a k odstavení jednoho odběratele (kategorie bez odběru).

Výše uvedené skutečnosti v souhrnu poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. o) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek

neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Dle vyjádření účastníka řízení ze dne 10. června 2020, ve kterém účastník řízení tvrdil, že plynárenské zařízení vedlo jinou trasou, než bylo vytyčeno, a dále, že výkopové práce prováděl mimo ochranné pásmo (minimálně 1,5 m od vytyčení plynárenského zařízení), tato tvrzení nebyla prokazatelně vyvrácena. Z podkladů, které má správní orgán k dispozici, vyplývá, že účastník řízení vyvinul veškerou možnou snahu, aby k porušení plynárenského nedošlo, když měl před zahájením prací zajištěno jak stanovisko, tak i vytyčení umístění plynárenského zařízení, z fotodokumentace je patrné, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ani pískovým obsypem a ani ochrannou fólií.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že účastník řízení vyvinul veškerou možnou snahu, aby uvedenému jednání zabránil, a i přesto došlo k poškození plynárenského zařízení, tedy že nastala objektivní zákonem předvídaná situace, která splňuje podmínky pro liberaci účastníka řízení za uvedené jednání.

Lze tak uzavřít, že i v případě, kdy by byla naplněna materiální stránka přestupku, která však naplněna není, jak již uvedl správní orgán v bodě IV. IV. tohoto usnesení, tak správní orgán došel k závěru, že jsou splněny podmínky pro liberaci účastníka řízení za spáchané jednání.

IV. VI. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout pachatele za spáchaní přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání účastníka řízení ze dne 1. prosince 2018 sice naplnilo formální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného přestupku. V případě, kdy by byla naplněna materiální stránka přestupku, která však naplněna není, jak již uvedl správní orgán v bodě IV. IV. tohoto usnesení, tak správní orgán došel k závěru, že jsou splněny podmínky pro liberaci účastníka řízení za spáchané jednání.

Je tedy nutné konstatovat, že jednání účastníka řízení není přestupkem dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-11812/2019-ERU podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

V. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu podáním ze dne 12. února 2020 nárok na náhradu škody ve výši 13 263,82 Kč. Z faktury č. [REDAKCE] ze dne 31. prosince 2019 správní orgán zjistil, že poškozený požadoval po účastníkovi řízení úhradu částky 13 263,82 Kč bez DPH, a to jako „náhradu škody za provedení opravy poškozeného PZ a uniklý plyn, Karlovy Vary, Na Stezce [REDAKCE], ze dne 1. 12. 2018“. Na faktuře jsou uvedeny položky uvedené v následující tabulce:

Označení	Množství	Cena za jednotku	Cena bez DPH
Náhrada škody-distribuce			
Náhrada škody-únik zemního plynu			
Náhrada škody-poplatek OTE			
Náhrady škody-poškození PZ-Hradec Králové			
Konečná částka (Brutto) v CZK			13 263,82

Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán neshledal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku, o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy poškozeného odkázal na soud. Ze stejného důvodu nepřiznal ve výroku III. tohoto rozhodnutí správní orgán poškozenému právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí.

Poškozený může v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava